

Adresseliste

Trondheim, 01.06.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/4244

Saksbehandler:
Jan Paul Bolstad

Kvote for betinget skadefelling av gaupe og brunbjørn i 2017/2018

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet med dette fylkesmennene i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 en kvote for betinget skadefelling på til sammen 5 brunbjørner. Tillatelsen gjelder i perioden 1. juni 2017 til og med 15. oktober 2017. For gaupe gir direktoratet en kvote for betinget skadefelling til fylkesmennene i rovviltregion 4, 5, 7 og 8 i henhold til tabell 1. Tillatelsen gjelder i perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018.

Der regionen omfatter flere fylker forutsettes det nødvendig koordinering mellom fylkesmennene. Dette er særlig viktig i de tilfeller hvor det kun gjenstår en fellingstillatelse i området. Vedtak og felte individer skal uten opphold registreres i henholdsvis Miljøvedtaksregisteret og Rovbase. Betingede fellingstillatelser kan iverksettes i flere områder samtidig.

Tabell 1. Kvote for betinget skadefelling av gaupe i perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018, gitt av Miljødirektoratet.

Forvaltningsregion	Nasjonalt mål (ynglinger)	Snitt 2015-2017 (ynglinger)	Kvote skadefelling
Region 4 - Østfold, Akershus og Oslo	6	3	1
Region 5 - Hedmark	10	7	1
Region 7 - Nordland	10	6	2
Region 8 - Troms og Finnmark (inkl. samarbeidsområdet i region 7)	10	8	3

Direktoratet har fått tilrådning fra Rovviltnemnda i region 4, Østfold, Akershus og Oslo og region 8, Troms og Finnmark inkl. samarbeidsområdet i region 7 Nordland, der nemndene ber om at det fattes vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe. Direktoratet har tatt rovviltnemndenes anbefalinger til følge, i tråd med signalene i rovviltforliket.

Direktoratet har også fått tilråding fra region 6 og 8 om betinget skadefelling av bjørn, hvor region 6 anmoder om en felles kvote på seks bjørn for regionene med mål om yngling av gaupe. Region 8 anmoder om en kvote for betinget skadefelling på seks bjørn. Direktoratet har vurdert det som hensiktsmessig å fastsette en samlet kvote for rovviltregionene 5 (Hedmark), 6 (Midt-Norge), 7 (Nordland) og 8 (Troms og Finnmark).

I regioner der de nasjonale bestandsmålene for de ulike artene er nådd, eller det ikke er fastsatt nasjonalt bestandsmål for arten, fastsettes kvote for betinget skadefelling av rovviltneemnden i regionen. Kvote for betinget skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen.

Generelt

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004), fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, brunbjørn, ulv og kongeørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Stortinget vedtok gjennom rovviltforliket i 2011, Representantforslag 163 S (2010-2011), at bestandsmålet på brunbjørn skulle endres fra 15 til 13 årlige ynglinger nasjonalt.

Gjennom forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 7 er de regionale rovviltneemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene.

Direktoratet viser videre til brev fra Rovdata datert 15. mai 2017 vedrørende bestandsstatus for gaupe, jerv, ulv og bjørn. Av rapporten fremgår det for hvilke arter og regioner det nasjonale målet om antall ynglinger er nådd. Direktoratet viser også til NINA rapport 1370 om antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling av gaupe i Norge i 2017.

Direktoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt dersom situasjonen tilsier det, jf. rovviltforskriften § 13. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. I disse tilfellene er det et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse, og at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning.

Direktoratet har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som brunbjørn og gaupe påfører husdyr- og tamreinnæring, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, og på dette grunnlag fastsatt kvote for betinget skadefelling som kan iverksettes av respektive fylkesmenn etter rovviltforskriften § 9 dersom skadesituasjonen tilsier det. Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. § 1 og § 6.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for direktoratets vedtak i saken.

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sin naturlige utbredelse. Tiltak etter naturmangfoldloven skal midlertidig avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i et annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom de regionale forvaltningsplanene for rovvilt som er utarbeidet av rovviltneemndene.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere i vedtaket. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse. Vedtaket gjelder kvote for betinget skadefelling og det er ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår i vedtaket. Direktoratet anser derfor ikke § 11 som relevant i saken.

Det vises til naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom, Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger avbjørn. (...)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)

Vurdering av bestandssituasjonen for brunbjørn og gaupe

Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet vil vise til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, rapport fra Rovdata datert 15. mai 2017 vedrørende bestandsstatus for gaupe, jerv, brunbjørn og ulv, NINA rapport 1370 antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Direktoratet legger til grunn at de regionale rovviltneemndene med sin geografiske differensiering skal ivareta de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Nærmere om bestandssituasjonen for brunbjørn:

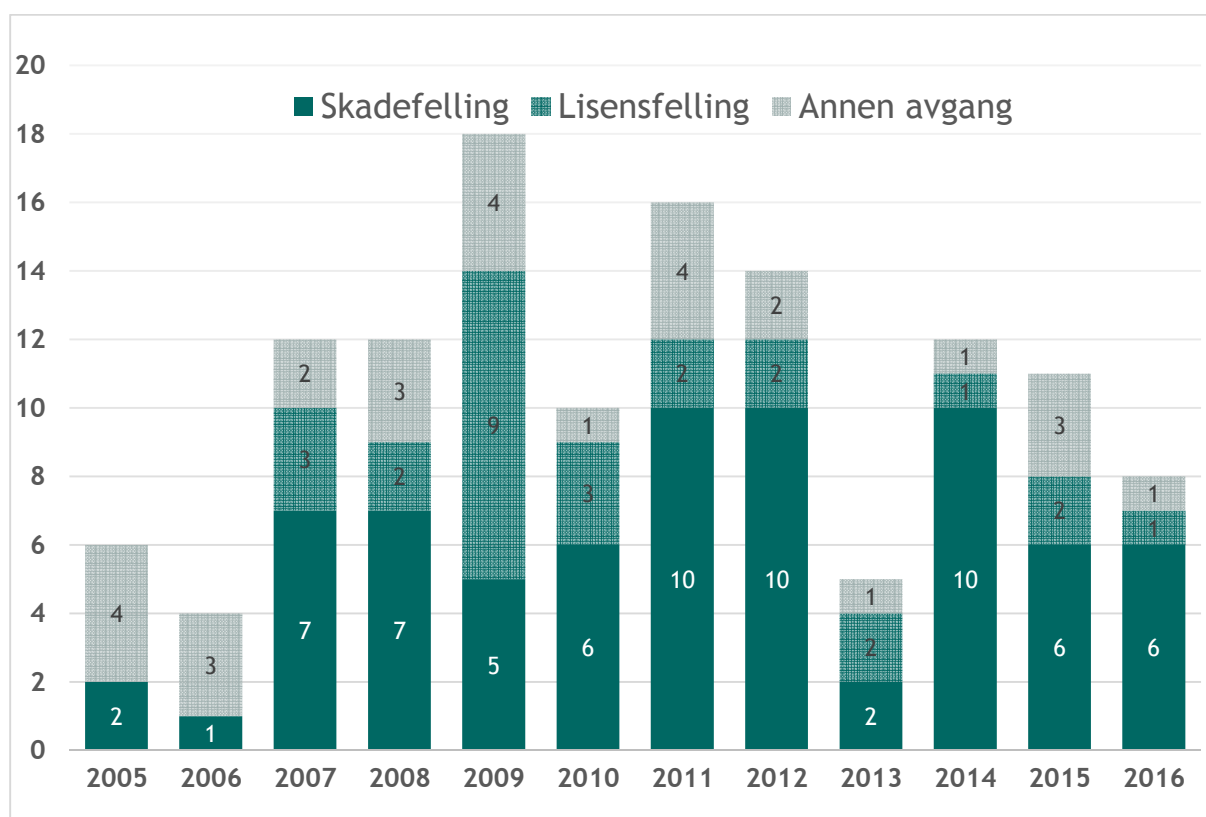
Bestanden av brunbjørn i Norge blir primært overvåket ved å analysere DNA fra innsamlede ekskrement og hår. De analyserte prøvene med DNA gjør det mulig å slå fast hvor mange brunbjørn som minimum har vært inntatt i Norge i løpet av ett år, hvor de har oppholdt seg og fordelingen mellom hanner og hunner. Rapporteringsfristen for overvåking av brunbjørn er 1. april hvert år.

Bestandsmålet er gitt i antall årlige ynglinger. Overvåkingen har derfor tatt i bruk en modell, som er utviklet av Det skandinaviske bjørneprosjektet (Bischof og Swenson 2010), til å beregne hvor mange kull som sannsynligvis er født i Norge hvert år. Modellen tar utgangspunkt i det innsamlede DNA-materialet og bygger blant annet på kunnskap om fordeling mellom kjønn og alder i den svenske bjørnebestanden. Den baserer seg også på kunnskap om hvor ofte bunnene føder og hvor gamle de er første gang de føder, samt størrelsen på leveområdene og dødeligheten i bestanden. I 2016 ble det mest sannsynlig født i 6 kull i Norge (NINA Rapport 1340, 2017). Bestandsmålet på 13 årlige ungekull er følgelig ikke nådd.

Resultatene fra DNA-analysene identifiserte 125 ulike brunbjørner i 2016, 51 binner og 74 hanner. Binner ble i samsvar med tidligere DNA-undersøkelser, bare påvist i avgrensede og spesifikke geografiske områder i Finnmark, Troms, Nord-Trøndelag og Hedmark. Tallet på 125 ulike individ er minimumstall, da en ikke kan gå ut fra at en har lyktes i å samle materiale etter alle individ i alle områder. Samtidig er det slik at bjørnebestanden i grenseområdene i hovedsak er felles med Sverige. Mange ekskrement- og hårprøver i grenseområdene kan derfor stamme fra brunbjørner som har hoveddelen av sitt leveområde i Sverige.

Stortingets rovviltforlik presiserer at ulike virkemidler er aktuelle, avhengig av om det dreier seg om prioriterte beiteområder eller områder hvor ynglende rovvilt har prioritet. I de områdene rovviltmyndene har prioritert til bjørn skal forebyggende tiltak vektlegges, for eksempel tidligere nedsanking av sau og rovviltavvisende gjerder, for å hindre at dyr på beite går tapt. Av dette følger det at fylkesmennene må være svært restriktive med å felle bjørn innenfor disse områdene.

Kjent avgang av brunbjørn i Norge i 2016 var totalt 8 bjørner, mens det i 2015 var en kjent avgang på totalt 11 bjørner. Så langt i år er det felt 4 bjørner etter vedtak fra Miljødirektoratet. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen bjørnebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bjørnebestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Det er ikke registrert sykdom på brunbjørn i Norge. Det er kjent at ungedødelighet hos brunbjørn er høy, blant annet på grunn av infanticid (ungedrap). Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av voksen brunbjørn i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Figur 1. Total avgang brunbjørn fra 2005 til 2016.

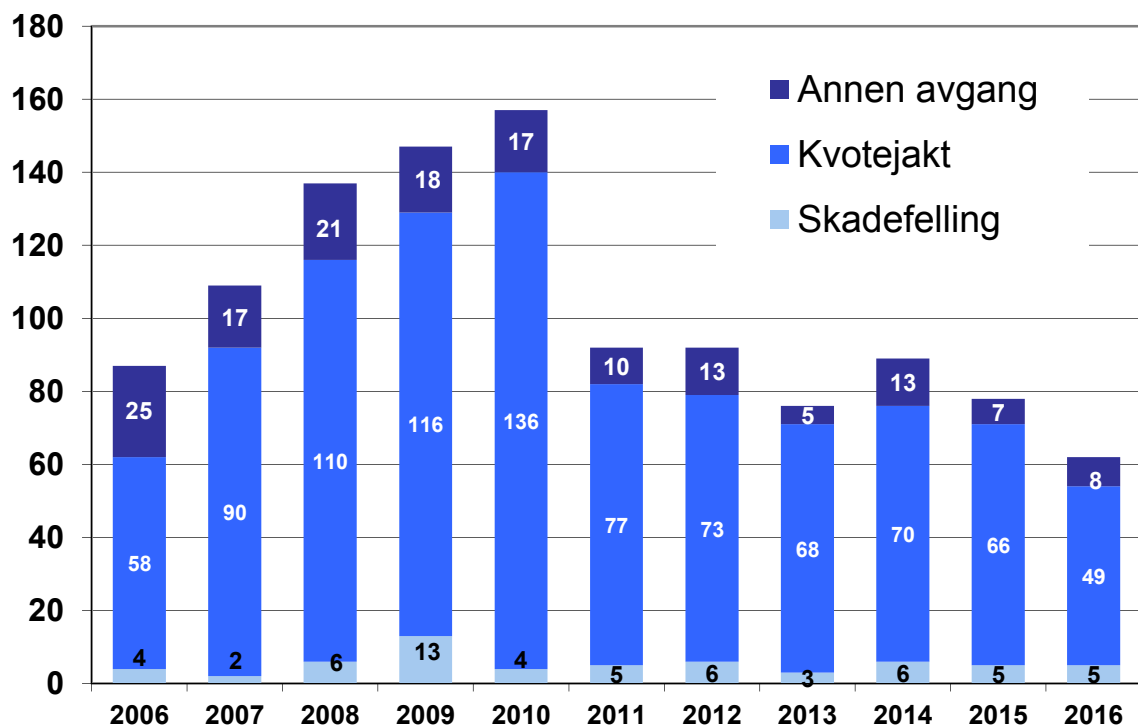
Direktoratet konstaterer at bestanden av brunbjørn ligger under det fastsatte bestandsmålet for regionene 5-8. Miljødirektoratet viser videre til at selv om antall ungekull av bjørn har vært konstant, har antall bjørner som er påvist i Norge gjennom DNA-analyser gått ned de siste år. Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold og med tanke på rask iverksettelse når kriteriene for skadefelling vurderes oppfylt, gir direktoratet likevel fylkesmennene i disse regionene myndighet til å iverksette skadefelling etter forskriften § 9 innenfor gitt kvote og tidsrom. Direktoratet vurderer at et slikt uttak ikke vil sette bjørnebestandens overlevelse i fare. Dette forutsetter at det i størst mulig grad unngås å felle binner (se særlige vilkår).

Nærmere om bestandssituasjonen for gaupe:

NINA rapport 1370; Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2017 er benyttet for vurdering av nemndenes myndighet til å fatte kvote for betingede fellingstillatelse, og som grunnlag for å vurdere bestandsstatus og utviklingen i bestanden.

Fra en oppgang i gaupebestanden fra 2004 til 2009 er det i årene fra 2010 til 2014 registrert en nedgang i bestanden. Det ble påvist en liten oppgang fra 2016 til 2017 og før jakt i 2017 ble det påvist 56 familiegrupper. For femte år på rad ligger gaupebestanden under bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe i Norge. I region 4 - Østfold, Akershus, Oslo, region 5 - Hedmark og region 7 - Nordland og region 8 - Troms og Finnmark er gjennomsnittlig antall familiegrupper fra 2015-2017 under det nasjonale fastsatte bestandsmålet for regionen.

Kjent avgang av gaupe i Norge jaktåret 2016/2017 var på 62 gauper. Av dette ble 49 dyr felt under kvotejakt. Fem gauper ble felt i forbindelse med skadefelling og åtte gauper enten påkjørt eller har annen avgang. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Bestanden er ikke begrenset av tilgjengelig areal. Utover noen påkjørsler skjer avgangen i hovedsak gjennom kvotejakt.

Figur 2. Total avgang av gaupe fra jaktåret 2006/2007 til 2016/2017.

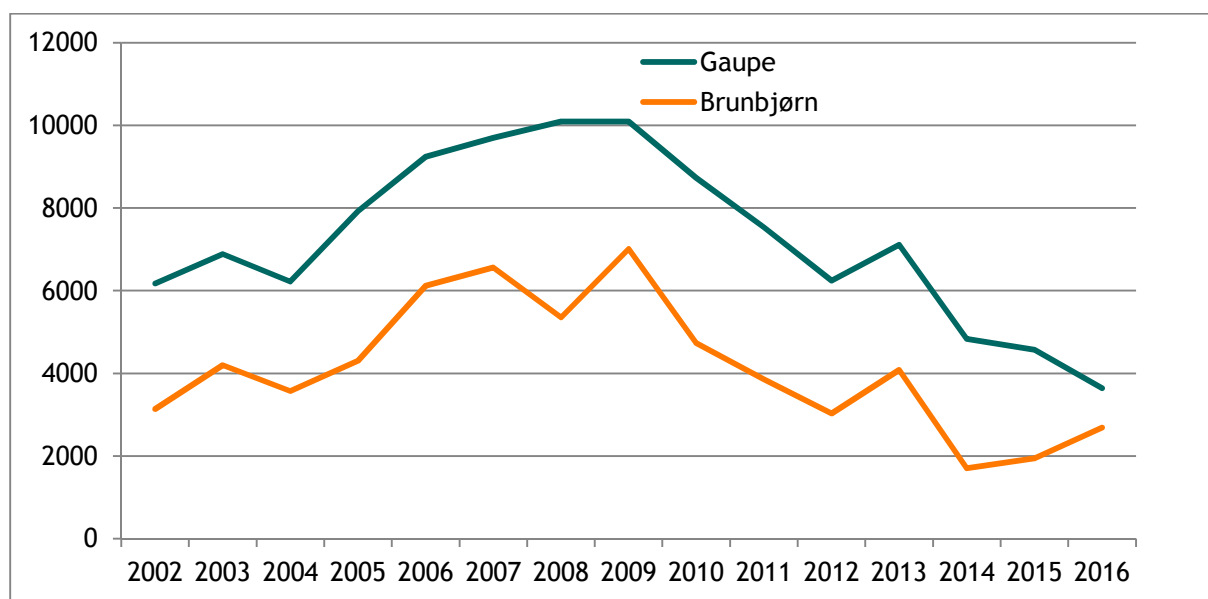
Ut fra en totalvurdering av ovennevnte forhold og med tanke på rask iverksettelse når kriteriene for skadefelling vurderes oppfylt, gir direktoratet likevel fylkesmennene i disse regionene myndighet til å iverksette skadefelling etter forskriften § 9 innenfor gitt kvote og tidsrom, jf. tab. 1. Direktoratet vurderer at et slikt uttak ikke vil sette gaupebestandens overlevelse i fare.

Vurdering av skadepotensialet på husdyr og tamrein

I 2016 ble det erstattet rundt 17 550 sau og lam som tapt til rovvilt, og det ble utbetalt nesten 45 millioner kroner. Dette er på et historisk lavt nivå siden år 2000. Til sammenligning ble det erstattet om lag 20 300 sau og lam i 2015.

Det er store endringer i skader gjort av brunbjørn og gaupe de siste årene. I 2016 ble det erstattet 2700 sau og lam som tatt av bjørn, dette er en økning på nesten 30 prosent siden 2015. For gaupe ble det erstattet ca 3650 sau og lam, dette er en nedgang på ca 25 prosent siden året før.

Til sammen ble det dokumentert ca 1500 sau og lam drept av rovvilt i 2016, noe som utgjør omtrent 8 prosent av de erstattede tapene. Til tross for at dette er en liten andel, gir tallene på landsbasis en god indikasjon på utvikling i tap.

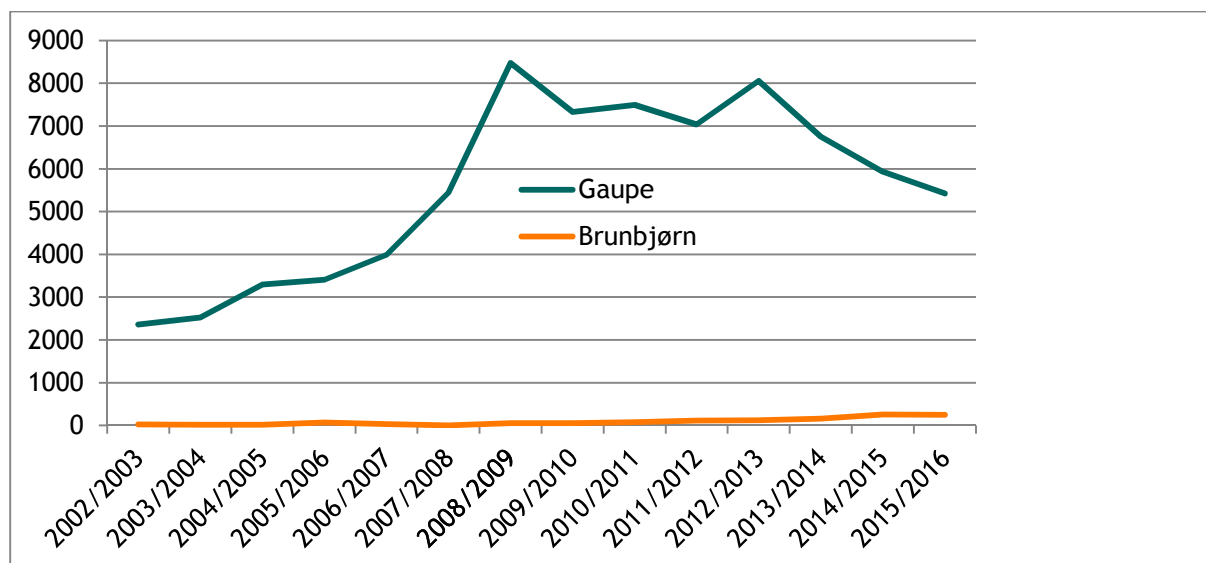

Figur 3. Sau erstattet som drept av gaupe og brunbjørn 2002-2016.

Det har vært en nedgang i antall erstatta rein fra reindriftsåret 2014/2015 til 2015/2016. Antallet rein som ble erstattet var 17 860 mot 19 214 foregående år. Selv om antallet varierer noe fra år til år, viser en oppsummering av erstatningsoppgjøret at tap av rein til rovvilt har vært forholdsvis stabilt de siste tre årene. Totalt ble det utbetalt ca. 58 millioner kroner i erstatning for tapte dyr siste reindriftsår.

Reineierne har rapportert at ca. 68 000 rein har gått tapt av ulike årsaker det siste reindriftsåret, og har søkt om erstatning for ca. 60 000 av disse dyrene. Det ble påvist at ca. 900 rein ble tatt av fredet rovvilt, og dette utgjør ca. 5 prosent av dyrene som erstattes.

Det er en nedgang i antall erstatta rein til alle de freda rovvilt artene i 2015/2016. Det er fortsatt gaupe som er den største skadegjøreren. 281 rein er påvist tatt av gaupe gjennom undersøkelsene SNO sine rovviltkontakter har gjort i reindriftsåret. Totalt er ca. 5400 rein erstattet som drept av gaupe.

Figur 4. Tamrein erstattet som drept av gaupe og brunbjørn 2002-2016.

Særlige vilkår knyttet til iverksettelse av betinget skadefelling av brunbjørn og gaupe

1. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. I tilfeller der det er kjente familiegrupper av gaupe innenfor aktuelle områder for skadefelling, skal de tiltak som er mulige for å unngå felling av voksen hunngaue, være iverksatt.
2. Bjørnebinner med unger som opptrer sammen under skadefellingsforsøk er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt.
3. Fylkesmennene skal være restriktive med å gi tillatelse til skadefelling innenfor prioriterte yngleområder for bjørn og gaupe. Hvis slik tillatelse gis, skal det komme tydelig fram i vedtaksbrevet hvilke andre forebyggende tiltak som er vurdert.
4. Direktoratet kan til enhver tid omfordele, trekke tilbake eller gi tillegg til kvoten for betingede fellingstillatelser.

Andre forhold av betydning ved iverksettelse av skadefelling

Nedenfor følger en beskrivelse av ulike forhold som har betydning ved iverksettelse av fellingstillatelser. Disse forholdene har betydning for alle skadefellingstillatelser gitt av fylkesmannen, også utover de som er regulert i dette vedtaket.

Utøvelse av jakt, felling og fangst:

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst finnes på www.lovdata.no. For nærmere regler knyttet til praktiseringen av fellingsadgangen, se vedlegg.

Vurdering av tidsrom for iverksettelse av skadefelling:

Felling etter skadefellingsregimet kan bare skje dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning. Direktoratet vurderer det slik at potensialet for skade på sau er svært begrenset når vi kommer til september/oktober måned, da sauene skal være sanket fra utmark, selv om det vil være regionale forskjeller. Skulle tap til sau likevel forekomme, vil det med stor sannsynlighet finnes andre tilfredsstillende løsninger for å hindre tap. For tap til tamrein må det gjøres andre vurderinger.

Kommunale/interkommunale fellingslag - godtgjøring for fellingsforsøk, arbeidsgiveransvar, forsikring mv.:

Godtgjøring for fellingsforsøk reguleres av rovviltforskriften § 9a, samt kommentarene til rovviltforskriften § 9a.

Det følger av forskriften at der forsøk på skadefelling utføres av kommunalt/interkommunalt oppnevnt fellingslag, kan kommunen utbetale godtgjøring til fellingslaget for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Registrering som lisensjeger skjer på Jegerregisteret <https://w2.brreg.no/lisensjeger/>.

Satsene for godtgjøring er fastsatt av Klima- og miljødepartementet og satser og øvrige vilkår omtales i kommentarene til rovviltforskriften § 9a. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra fellingsleder om fellingsforsøket og den tid som er benyttet. Den totale utbetalingen fra kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av fylkesmannens vedtak om felling. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Klima- og miljødepartementet har hatt kontakt med Direktoratet for arbeidstilsynet om arbeidsgiveransvaret i forbindelse med kommunalt/interkommunalt oppnevnte fellingslag. Direktoratet for arbeidstilsynet peker på at en person skal regnes som arbeidstaker i henhold til arbeidsmiljøloven hvis tilknytningen til arbeidsgiver reelt sett har karakter av et ansettelsesforhold, og at det skal foretas en helhetsvurdering av samtlige omstendigheter i ansettelsesforholdet. Ut fra de kriterier som Direktoratet for arbeidstilsynet har oppstilt, har Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet konkludert med at det er et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold mellom kommunen og medlemmer i lokale fellingslag i slike tilfeller.

Med arbeidsgiveransvaret følger en rekke rettigheter og plikter. Lover, forskrifter og avtaleverk inneholder en rekke bestemmelser om arbeidsgiverens rettigheter og plikter innenfor blant annet lønns- og personalområdet, samt skatteområdet.

Viktige forhold som følger av arbeidsgiveransvaret:

- plikt til å innberette lønnsutgiftene til ligningsmyndighetene og foreta forskuddstrekk

- arbeidsgiver skal utbetale feriepenger til den tilsatte
- arbeidsgiver plikter å svare arbeidsgiveravgift til folketrygden

Utgifter til forsikring faller utenfor godtgjøringsordningen. Dette faller inn under kommunens arbeidsgiveransvar, og bør således omfattes av eksisterende kommunale ordninger.

I henhold til kommentarene til rovviltforskriften § 9a kan kommunen betale ut godtgjøring inntil døgnatsen pr. deltaker etter rapport (timelister) fra fellingsleder. I tillegg til fastsatt døgnats skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette vil bli dekket av kommunens tilskudd fra fylkesmannen. Fylkesmannen må ta hensyn til dette i fastsettelse av den økonomiske rammen knyttet til den enkelte tillatelse. Utbetalingen til kommunen må ikke overskride de rammer som fremgår av fylkesmannens vedtak om felling.

Vi ber fylkesmennene om å informere aktuelle kommuner om disse forholdene.

Bistand fra Statens naturoppsyn:

Fellingstillatelse etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) blir normalt gitt til en berørt part eller en kommune som søker om dette, og forsøk på felling gjennomføres normalt av et lokalt fellingslag oppnevnt av kommunen.

Statens naturoppsyn (SNO) kan ved behov bistå ved fellinger i regi av andre. Slik bistand må eventuelt tas opp med SNO direkte. SNO vil primært prioritere bistand ved oppstart i områder uten fellingserfaring og i områder med særlig skadeproblematikk. SNO dekker sine egne kostnader der de engasjerer seg i fellingstiltak.

Felles retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle individer i den skandinaviske ulvepopulasjonen:

I henhold til overenskomst av 12. august 2011 mellom statssekretærene i Miljøverndepartementet i Norge og Miljödepartementet i Sverige har Miljødirektoratet og Naturvårdsverket utarbeidet felles retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle individer i den skandinaviske ulvepopulasjonen.

Forholdene beskrevet i disse retningslinjene skal vektlegges når fylkesmannen gjør en vurdering av om felling av ulv er nødvendig sett i forhold til vilkårene i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. § 1 og § 6.

Saksbehandlingstid og beredskapsordninger

I tråd med rovviltforliket i 2011, (Representantforslag 163 S (2010-2011)), er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr, aktuelle forebyggende tiltak osv. Dette har særlig relevans i beitesesongen for sau, men er relevant hele året i områder med tamrein. For alle typer søknader og klager gjelder det at forvaltningen så langt det er mulig gjennomfører en så rask behandling at saken ikke mister aktualitet.

Som beskrevet i brev datert 17. mars 2017 om planleggingsrammer til rovviltnemndene i 2017, er det satt av midler over kap. 1420 post 21 til beredskapsordninger hos fylkesmennene. Behovet for dette innenfor den enkelte region må prioriteres innenfor rovviltnemndenes tildelte midler på kap. 1420.21.

Rapportering

Før fylkesmannen fatter vedtak om iverksetting av felling av brunbjørn, jf. rovviltforskriften § 9, må fylkesmannen forvisse seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote for landet på 5 bjørn. Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal uten opphold registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. Dette skal gjøres umiddelbart etter at vedtaket er fattet.

Vedtak

Direktoratet har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som brunbjørn og gaupe påfører husdyr- og tamreinnæring, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, og på dette grunnlag fastsatt en kvote for betinget skadefelling som kan iverksettes av respektive fylkesmann etter rovviltforskriften § 9 dersom skadesituasjonen tilsier det.

Miljødirektoratet gir med dette fylkesmennene i rovviltregion 5, 6, 7 og 8 en kvote for betinget skadefelling på tilsammen 5 brunbjørn. Tillatelsen gjelder i perioden 1. juni 2017 til og med 15. oktober 2017. For gaupe gir direktoratet en kvote for betinget skadefelling på til sammen 7 gauper i henhold til tabell 1. Tillatelsen gjelder i perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Susanne Hanssen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Adresseliste:

Fylkesmannen i Finnmark / Finnmarkku Fylkkamánni	Statens hus	9815	Vadsø
Fylkesmannen i Troms / Romssa Fylkkamánni	Postboks 6105	9291	Tromsø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag / Noerhte-Trööndelagen fylhkenålma	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	Trondheim
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	Hamar
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	OSLO
Rovviltneemnda i region 8	c/o Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105	9291	TROMSØ
Rovviltneemnda i region 7	c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Rovviltneemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Rovviltneemnda i region 5	c/o Fylkesmannen i Hedmark, Postboks 4034	2306	HAMAR
Rovviltneemnda i region 4	c/o Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Postboks 8111	0032	OSLO
Politidirektoratet	Postboks 8051 Dep	0031	OSLO

Vedlegg

- 1 Vedlegg til kvote for betinga skadefelling gaupe og brunbjørn i 2017/2018